

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

Miljøbevægelsen NOAH
Friends of the Earth Denmark
Nørrebrogade 39, 1
2200 København N
Tlf. 35 36 12 12
noah@noah.dk
www.noah.dk

København, 25. september 2012

NOAHs høringssvar vedrørende

Miljørapporten *“Strategisk miljøvurdering i forbindelse med udbud i området vest for 6 15’ Ø i den danske del af Nordsøen med henblik på efterforskning af olie og gas, og udbud af tilladelser til injektion af CO₂ i eksisterende felter med henblik på EOR.”*
(Energistyrelsen, juli 2012)

GENERELLE BEMÆRKNINGER

Ifølge miljørapporten omfatter planen to aktiviteter:

- Efterforskning og indvinding af olie- og gas
- Injektion af CO₂ i eksisterende oliefelter med henblik på at øge indvindingen af olie (EOR: Enhanced oil recovery).

Helt overordnet finder vi det stærkt kritisabelt, at miljørapporten kun dækker den første af disse aktiviteter, jf. afgrænsningen under scoping. Vi kræver derfor, at der gennemføres en ny særskilt strategisk miljøvurdering der dækker den anden del. Der er en lang række forhold vedrørende CO₂-injektion og lagring i forbindelse med EOR som miljørapporten ikke tager hensyn til. Disse forhold omfatter bl.a.:

- Der mangler en strategisk vurdering af EORs betydning for energi- og klimapolitikken i Danmark og Europa, herunder hvor den CO₂, der skal anvendes, skal komme fra. I Europa vil CO₂ i de krævede mængder kun kunne skaffes fra energikrævende CO₂-fangst i forbindelse med kraftværker og store industrianlæg. En sådan “CCS vej” vil konkurrere med VE om investeringer og offentlig støtte samt fastholde vores afhængighed af fossil energi. Se NOAHs kommentar til CO₂-EOR (4). Aminforurening ved CO₂-fangst bør også vurderes.

- De fysiske indgreb og risici ved transport af CO₂ i pipelines og/eller med skib bør også vurderes.
- Vi mener, der mangler afgrænsningskriterier for, hvornår der kan undlades godkendelse af CO₂-lagring efter Undergrundslovens § 23, hhv. hvornår der vil være tale om CO₂-lagring i Undergrundslovens og CCS-direktivets forstand.
- Ved brug af CO₂ i forbindelse med EOR vil der opstå stærkt korroderende forhold. Der burde derfor ske en vurdering af, hvilken indflydelse det kan få for tæring af pipelines, tanke, foringer, cement, rør m.m., og dermed øget risiko for uheld og udslip af olie, kemikalier og CO₂ til det marine miljø og atmosfæren.
- Wuppertal Instituttet har gennemført en CO₂-EOR livscyklusvurdering der viser, at for hvert ton CO₂, der injiceres i forbindelse med CO₂-EOR, så udledes der fire gange så meget CO₂ til atmosfæren. (Viebahn et al. 2010, s. 189)

SPECIFIKKE BEMÆRKNINGER

Ad 1.2 Scoping

“Første trin i miljøvurderingsprocessen er at udføre en scoping dvs. at afklare miljørapportens omfang og detaljeringsgrad samt identificere de påvirkninger, der kan have en væsentlig indvirkning på miljøet.”

“Det blev konkluderet, at miljørapporten skulle lægge vægt på påvirkninger af marine havpattedyr samt fiskeæg og larver ...”

Energistyrelsen har under Scoping foretaget en problematisk indskrænkning af miljørapportens genstandsområde. Vi finder det således kritisabelt, at planens klimapåvirkning helt udelades, samt at CO₂-EOR som en helt nye dimension i dansk energi- og klimapolitik, slet ikke beskrives og vurderes i et strategisk perspektiv.

Iflg. Miljøministeriets Vejledning om miljøvurdering af planer og programmer (2006) (1) skal miljøbegrebet i Lov om miljøvurdering af planer og programmer,

“... sikre den størst mulige miljømæssige bredde i miljøvurderingen, og inddragelsen af en række bredere faktorer i beslutningsprocessen vil utvivlsomt bidrage til mere bæredygtige og effektive løsninger.” (s.3)

“Tilsvarende vil der skulle tilvejebringes et overvågningsprogram. Dette uddybes yderligere i kapitel IV. Endvidere skal kravet om udarbejdelse af en sammenfattende redegørelse også tilgodeses.” (s.11)

“Det brede miljøbegreb omfatter emner som den biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed, fauna, flora, jordbund, vand, luft, **klimatiske faktorer**, ...” (s. 19 - vores fremhævning)

Ad 1.4 Vurdering af påvirkninger

Miljørapporten undlader helt at omtale påvirkningerne fra injicering og lagring af CO₂. For eksempel har Nordsøen i planområdet været genstand for 50 års efterforsknings- og produktionsboringer. Derfor er havmiljøet selvfølgelig påvirket i forhold til havpattedyr fugle, fisk og fiskeri, som rapporten anfører. Men det kan ikke undgås, at de mange boringer vil påvirke risikoen for udslip af injiceret/lagret CO₂.

Ad 1.7

1.7 Overvågning

“Der er ikke foreslået overvågning af planens effekter.”

Men iflg. Vejledning om miljøvurdering (1) skal miljørapporten “... indeholde en beskrivelse af de påtænkte foranstaltninger vedrørende overvågning – altså et forslag til et egentlig overvågningsprogram.” (s. 20)

Ad 3.1

“Planen vil derfor føre til en stigning i det nuværende aktivitetsniveau, men ikke til iværksættelse af nye aktivitetsformer. Der forekommer dog ikke i dag injektion af CO₂ med det formål at øge indvindingen af olie (EOR).”

Det virker som en alvorlig fordrejning, at miljørapporten her hævder, at planen ikke vil føre til “iværksættelse af nye aktivitetsformer”. Den efterfølgende sætning negerer påstanden, så man efterlades med det indtryk, at injektion af CO₂ er en trivial sag.

Ad 3.3

“Under forudsætning af, at feltets brønde forsegles på forsvarlig vis, og at feltets kulbrintefælde fortsat er intakt, vil CO₂-mængden blive tilbageholdt, i princippet i ubegrænset tid.”

Det er en meningstom sætning: ‘hvis CO₂’en tilbageholdes effektivt, så vil den blive, hvor den er’. Rapporten bagatelliserer den risiko for udslip, som selvfølgelig eksisterer - og som omtales i alle væsentlige rapporter om CO₂-lagring.

Fx skriver Global CCS Institute (2009) (2) følgende

“• researchers need to understand better, and to quantify, the trapping mechanisms that determine the long-term fate of injected CO₂; and
• risks associated with potential leakage from storage formations need to be quantified for regulatory and public assurance. Such risks could include potential impacts on human health, ecosystems and shallow reservoirs suitable for potable supply. Induced seismicity constitutes another potential hazard but its potential impact needs to be assessed.

(4.2.3 Storage technology R&D gaps p. 44)

Ad 5.1 Internationale og nationale mål

Miljørapporten undlader at nævne danske og EU energi- og klimamål som selvfølgelig relaterer sig til udvinding af kulbrinter og til fangst og lagring af CO₂.

Med venlig hilsen

Kim Ejlersen og Palle Bendsen

NOAH Energi og Klima

KILDER

(1) Vejledning om miljøvurdering af planer og programmer, Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, Juni 2006

(2) Global CCS Institute: Strategic Analysis of the Global Status of Carbon Capture and Storage. Report 4: Existing Carbon Capture and Storage Research and Development Networks around the World (2009)

(3) P. Viebahn et al., Comparison of Renewable Energy Technologies with Carbon Dioxide Capture and Storage (CCS); Wuppertal Institute, 9 August 2010
http://www.wupperinst.org/uploads/tx_wiprojekt/RECCSplus_final_report.pdf

(4) NOAHs kommentar til øget olieindvinding ved hjælp af CO₂
http://noah.dk/wp-content/uploads/2011/04/NOAH_kommentarer_til_CO2-EOR-April-2011-EPU.pdf

(5) NOAHs kommentarer til høring af Forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af Danmarks undergrund (undergrundsloven)
http://noah.dk/wp-content/uploads/2011/01/2010_12_Undergrundsloven_Hoeringssvar_NOAH_FINAL.pdf